50e jaar. — Nr 4.

Zaterdag, 10 Januari 1903.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week **6** franks per jaar
Twee » » **5** »
Een » » **4** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centms per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

CONCORDIA. — TONGEREN.

Zondag 11 Januari, ten 3 ure 's namiddags en Maandag 12 Januari, ten 7 3/4 's avonds,

DE PRIESTER, Drama in zes bedrijven,

DOOR CH. BUET.

☞ Nieuwe PREMIE

voor onze geabonneerden.

Wij bieden, dit jaar, onze geabonneerden een *nieuwe gansch buitengewone* **premie** aan bestaande in een *PORTRET IN PASTELTEEKENING* 40 × 30 op bristol 65 × 50, van den persoon waarvan de geabonneerde eene zeer goede lichtteekening (photographie) zal zenden aan onzen schilder **M. TH. LAFORCE.**

Dit slag van portret, waarvan onze geabonneerden zich de zachtheid, de fijnheid en de goede uitvoering kunnen overtuigen, heeft eene waarde van **100 franken**. Wij leveren het bij uitzondering aan onze geabonneerden *VOOR* **18 Franken.**

Niettemin, daar een groot getal onzer geabonneerden, sedert verscheidene jaren, bij middel van onze jaarlijksche premiën in olieverf, eene galerij vormen van hunne gansche familie en van hunne vrienden, willen wij hun niet beletten er mede voort te gaan, en al degenen die zulks verlangen schenken wij nog **kosteloos** het portret visietkaart, en voor **6 fr. 50** het prachtportret op panneel 14 × 10, met kader 32 × 28, een luisterrijk schilderstuk vormende.

☞ Om de premiën te bekomen, schrijve men aan het bureel van dit blad, met bijvoeging van eenen postzegel van 10 *centiemen* voor het verzenden der premiën-bons.

TONGEREN, DEN 10 JANUARI 1903.

VAN ALLES WAT.

Combes heeft geweigerd de vragen om toelating, ingediend door de gemachtigde congregaties voor hunne bijhuizen, aan den Staatsraad over te maken. Meer dan 7000 scholen zullen hierdoor gedwongen zijn de deuren te sluiten, op straf van uitdrijving.

En de goede Fransche bevolking verdraagt dat alles van dien afgevallen pastoor, die zich op laffe, hatelijke manier, wreekt over zijne vroegere collegas ! Dan is zij wel diep gevallen !

De Belgische liberalen, vrienden van het onderwijs, die te werk gaan als bezetenen als men hier eene school zonder leerlingen sluit, juichen het toe als M. Combes meer dan 100,000 leerlingen van alle onderwijs berooft.

't Is immers maar christen onderwijs ! ! !

*
* *

De Fransche socioloog Leroy-Beaulieu heeft een krachtig artikel geschreven in het Journal des Débats, als protest tegen de verbanning der kloosters en de vervolging der katholieken in 't algemeen. Hij herinnert dat de kloosters en de katholieken in de Tentoonstelling van 1900, afdeeling : Staathuishoudkunde, niet min dan 295 belooningen bekwamen, waarvan 178 voor maatschappelijke werken, en 117 voor onderwijs en kolonisatie.

Onder deze belooningen waren er verscheidene groote prijzen, gouden en zilveren medaliën. De jury was samengesteld door citoyen Millerand, den toenmaligen minister, en voorgezeten door den meester-pap-nvreter. Léon Bourzeois.

Dit krachtig protest van den gezaghebbenden socioloog wordt veel besproken.

*
* *

Het liberale *Journal de Mons* heet M. André Giron de «gelukkige minnaar» der princes van Saksen.

In de *Peuple* hemelt *citoyen* Destrée de plichtvergeten vrouw, de hartelooze moeder op, die hare 5 kinderen verlaat, om eenen vreemden man te volgen.

Beboort dat ook tot deonzijdige moraal ?

EENE

schrijffout of eene 0 meer.

In de voorkamer van het paleis, dat kardinaal Farneze zaliger, overbekend om zijne oprecht kristelijke milddadigheid, te Rome bewoonde, wachtte eene doodarme weduwe met haar kind hare beurt af om ontvangen te worden en om eene aalmoes te verzoeken. Eindelijk werd zij binnegeleid en met vaderlijk oog bekeek haar de Kardinaal ; en deze zag op het wezen der verhongerde vrouw den bittersten nood geteekend en den vreeselijken kommer, die haar hart beklemde.

« Hewel, moederken, vroeg hij mettroosterde goedheid, wat kan ik u goed doen, waarmee kan ik u helpen ? »

« Ach, eerwaarde, sprak de vrouw ; ik kan mijne huishuur niet betalen en morgen word ik door mijneigenaar op straat gesmeten, waar ik met mijn knaapje in dit bitter jaarseizoen niets anders te doen zal hebben dan op den dood te wachten. En toch, ik had het zoo gaarne opgevoed voor God en ons land. »

» Hoeveel bedraagt uwe huishuur wel, moedertje ? »

« Met vijf goudstukskens, eerwaarde, was ik een gansch jaar uit de ellende ; maar 't is te veel ! »

De Kardinaal nam een briefken, waarop bij iets schreef en gaf het met een vriendelijk woord aan de vrouw, om er mede bij zijnen kasmeester te gaan. Toen deze het briefken gezien had, telde hij voor de arme vrouw 50 goudstukskens, die hij haar wilde overhandigen : maar zij wilde het aan geenen prijs aannemen. Wat ook de hofmeester zegde, dat het de wil van zijne eminentie was, en dat zij hem veel verdriet zoo aangedaan hebben met de som te weigeren, zij wilde niet en zegde dat zijne eminentie zich in het schrijven moest bedrogen hebben, en zij bleef zoolang aandringen tot de kasmeester met haar bij zijne eminentie terugkeerde en hem het geval blootlegde.

« Inderdaad » zegde de Kardinaal : « ik heb eene fout begaan in het schrijven, ik ga het veranderen ; en hij nam zijn briefken en hij schreef bij de 50 nog eene 0 bij, dat maakte 500 en hij gaf het aan 't vrouwken zeggende : «Ziedaar, moederken, betaal uwe huishuur en uwe andere schulden en breng uw kind op in den waren godsdienst en de vreeze des Heeren. »

Zij was eene rechtzinnige, nauwgezette, rechtvaardige vrouw, gelijk er raar te vinden zijn, en hij een edelmoedige weldoener, die met het geld dat hij van God gekregen had de deugd wist te beloonen.

DE DRIJ KONINGEN.

't Waren Wijzen, in de natuurlijke wetenschappen en voornamelijk in de sterrekunde fel ervaren : 't waren eerlijke en rechtschapen mannen, die weerdig gevonden werden van Godes veropenbaringen te ontvangen en aan zijne stem ook getrouw beantwoordden. Op de wijze waarop ze hunne vragen nopens het kind Jesus voorstelden, blijkt duidelijk dat ze geen Joden maar wel Heidenen waren. Moeten ze als Koningen aanzien worden ? Het schijnt van neen ; zeker waren het eervolle en invloedhebbende mannen, ten getalle van drie, en noemden zich Gaspar, Balthazar en Melchior. We gelooven dat ze oorspronkelijk waren uit Perzië, gelijk hun naam en kleeding het bewijzen. 't Is te veronderstellen dat ze te Jerusalem aankwamen niet onmiddelijk na de geboorte van den Zaligmaker, maar eenigen tijd daarna na de zuivering van Maria, waarop hunne aanbidding, de vlucht naar Egypte en dan de moord der Onnoozele Kinderen volgden. Met reden immers denkt men dat de booze Herodes de kinderen deed vermoorden seffens na het vertrek der Wijzen.

Maar hoe erkenden die Wijzen in de verschijning der ster de geboorte van den Messias ?

Zij konden het besluiten uit de voorzeggingen der profeten. Te meer door een bovennatuurlijk licht bestraald, doordrong hunne geest de beteekenis der ster en zetten zij zich onverschrokken op weg.

VERSCHEINING DER WONDERBARE STER.

Sommigen denken dat ze reeds twee jaren voor Christus geboorte verscheen ; anderen beweren dat ze zich vertoonde tijdens Christus ontvangenis ; maar de H. Augustinus is van gevoelen dat ze met Christus geboorte schitterde. Ook is het niet te veronderstellen dat ze gedurende den heelen weg onafgebroken door de Wijzen gezien werd. Integendeel ze zagen ze alleenlijk bij hun vertrek uit het Oosten, en wederom bij hun vertrek uit Jerusalem. Waarom immers moet die ster als een getrouwe reisgids hen tot Jerusalem toe geleiden, daar zij, terzelfder tijd als ze in de ster de geboorte van den Messias erkenden, ook gemakkelijk verstonden dat het in Judeen en eerst en vooral in Judeen was dat ze Hem moesten opzoeken ? De Heer wilde nogtans dat ze hem bij het uitgaan uit Jerusalem opnieuw verscheen en hun het goddelijk verblijf van Bethlehem aanwees ; uit vrees dat ze den moed zouden verloren hebben bij het zien der algemeene ontroering die zich van de inwoners der Koninglijke stad meester maakte toen ze het belangrijk nieuws der geboorte vernamen ; uit vrees dat somtijds de geboorteplaats zou bekend gemaakt worden aan mannen die ze aan Herodes ontdekken zouden, indien de Wijzen van deur tot deur hadden moeten inlichtingen nemen.

NATUUR DER STER.

Was het eene oprechte ster die eertijds nooit verscheen was ; of was 't de eene of andere nieuwe steertster, was 't een gesterte of vereeniging van verscheidene sterren ? Dat alles is moeilijk te verstaan en uit te leggen. Veel liever zegge men dan dat het een lichtgevend natuurverschijnsel was, in vorm van Ster, dat God op wonderbare wijze had voortgebracht, en volgens believe, deed verschijnen of verdwijnen, vooruitgaan of stil staan. En daar die hemelsche verschijning in de nabijheid der aarde plaats greep, was ze ook maar zichtbaar in de omliggende streken, en dus geen wonder dat de sterrekundigen van dien tijd van die nieuwe ster geen gewag gemaakt hadden.

AANBIDDING DER WIJZEN.

Buiten allen twijfel zijn Jozef en Maria, korten tijd na de geboorte, met het goddelijk kind in het een of ander huis binnengetreden, en daar hebben de Wijzen den nieuw geboren Koning aanbeden.

Wat men ook denke of niet over de natuur en de verschijning der ster, over de plaats waar de drij Koningen hunne aanbidding deden, ze blijven altijd, gelijk de H. Kerk ze ons ten anderen voorstelt, voorbeelden van een levend geloof en eene vurige liefde.

Gemeentekiezingen in 1903.

De gemeentekiezingen zullen dit jaar plaats hebben — Soms hoort men menschen zeggen, dat er weinig aan gelegen is wie boven is voor den gemeenteraad, wie meester is op het stadhuis. De menschen die zoo spreken kennen de gevolgen niet van eene gemeentekiezing, zij kennen ook de liberale politiek niet of zij willen ze niet kennen.

Wat gebeurt in eene gemeente, in eene stad, waar liberalen boven zijn ? Alles wordt ingericht volgens de liberale politiek, dat is te zeggen, al de scholen worden geliberaliseerd.

Hij die meester is van de school, is meester van het volk. Zulke school, zulke kinderen, zulke bevolking. Nu dan, elkeen weet dat al de liberale scholen slecht zijn. Zelfs de socialisten Vandervelde en Anseele verklaarden in volle Kamer dat de officieele scholen, *kweekscholen zijn van socialisten.* Vandervelde antwoordde aan M. Woeste, dat de socialisten geene scholen stichten, omdat de officieele of liberale scholen socialisten voortbrengen, socialisten vormen. Dat weet elkeen.

Met een liberalen gemeenteraad, zijn de liberalen meester van de politie en de openbare orde in de stad, de liberalen keuren alle begrootingen en rekeningen van de gemeente, zelfs van de kerkfabriken, de liberalen benoemen de leden van het Bureel van Weldadigheid en van het Bureel der Godshuizen, zij zijn meester in die gestichten, om er alles te liberaliseeren wat armen, zieken, ouderlingen en weezen betreft, enz. enz. In een woord, de gemeenteraad liberaal is heer en meester om alles, wat van de gemeente afhangt, te liberaliseeren. Men weet wat dat wil zeggen... dat elkeen zulks goed overwege in 1903, in het jaar der gemeentekiezingen. Dat daarom eendracht heersche onder de katholieken, volgens de gedurig herhaalde vermaningen van Z. H. Paus Leo XIII, gelijk hij het nog deed in zijne laatste aanspraak op Kerstmis. Zonder eendracht, zijn de katholieken verslagen. Groot is dan de verantwoordelijkheid van de kiezers voor God en voor hunne medeburgers. — Het liberaal werk van de mannen, die gekozen worden, is het werk van de kiezers, die voor de liberalen hebben gestemd.

Het nieuw bewijs

van politieke onverdraagzaamheid, onlangs door de tongersche liberalen gegeven, tijdens de herniewing van het mandaat van twee achtbare bestuurleden van Godshuizen en Armenbureel, is op eene zeer strenge wijze door onze medeburgers beoordeeld geworden.

Door te handelen zooals zij het gedaan hebben, toonen de liberalen dat zij hoegenaamd niets aan de school der politieke ondervinding geleerd hebben.

En om de beteekenis der daad door de liberalen gepleegd klaar te doen uitschijnen, schrijft het geuzenblaadje dat, in hetgeen de benoeming der bestuurleden van de weldadigheidsinstellingen betreft, « *de liberalen niet voor eenen clericaal willen stemmen.* »

Hetgeen duidelijk wil zeggen dat op den dag dat de liberalen meester zullen zijn, zij rekening zullen houden noch van de verdiensten, noch van de bewezene diensten. Daarenboven zullen zij, het voorbeeld hunner voorgangers volgend, alle katholieke leden uit het bestuur der weldadigheidsgestichten zetten en ze vervangen door schepsels wier eenige titels zullen bestaan in hunne goddelooze vijandelijkheid tegen al wat christen of katholiek is. Dat zal het begin zijn van het stelsel van hatelijke vervolgingen en willekeurige afzettingen, gelijkvormig « het schoon programma van Mechelen » zooals de liberalen dit schandelijk regiem noemen.

Indien de tongersche liberalen zich inbeelden dat onze medeburgers gereed zijn zulke dwingelandij te ondergaan, slaan zij leelijk den bal mis.

Tijdens de maand October, zullen de kiezers het hun in kennis leggen.

*
* *

Het geuzenblaadje houdt zich ook met de aanstaande gemeentekiezingen bezig. Doch wat het er van zegt is bitter weinig.

Het bepaalt zich met te bestatigen « dat het voldoende zijn zou dat drie liberalen gekozen werden, om de meerderheid in den raad te behouden ».

Slimmeke zou niet anders geredeneerd hebben.

Ongelukkig — voor onze liberalen — is zulke hoop verre van verwezenlijkt te kunnen worden.

Volgens de min gunstigste vooruitzichten, zullen de drie uittredende katholieke leden herkozen worden. Minstens een nieuw katholieke candidaat zal insgelijks gekozen worden.

En dan zal het gedaan zijn met al de plagerijen en vervolgingen, volgens het stelsel van het programma van Mechelen.

*
* *

En dan bestaat er nog een ander, zeer belangwekkend punt.

Wat zullen de tongersche socialisten doen ? Zullen zij met eene afzonderlijke lijst strijden ? In dit geval, is de liberale nederlaag verzekerd. Ofwel, zullen er « gedomestikeerde » socialisten op de liberale lijst voorkomen ? In dit geval zouden de enkele liberalen, die dank de evenredige vertegenwoordiging zouden kunnen gekozen worden, hunne kiezing aan de socialisten te danken hebben.

*
* *

Het geuzenblaadje spreekt ook over de waterleiding. Volgens het beweert, zou de uitvoering van dit openbaar werk aan de hedendaagsche meerderheid te wijten zijn. Het geuzenblaadje vergist zich. De liberalen hebben de meerderheid op het stadhuis sedert den 1sten Januari 1900.

Ehwel, de kwestie der waterleiding staat veel langer op de dagorde der beraadslagingen van den raad.

De liberalen hebben dus geen recht zich op de uitvoering van dit werk te roemen.

En dan, laat het geuzenblaadje een zeer belangrijk punt in de schaduw. Dit is de kwestie der onkosten teweeg gebracht door de inrichting der waterleiding. Zouden de liberalen misschien de werken der waterleiding willen bespoedigen, derwijze ze nog voor de kiezingen te doen uitvoeren, alzoo zich er in hun eigen kiesbelang over roemen, en aan hunne navolgers de taak overlaten definitievelijk de financieële kwestie te regelen ?

Ziedaar, zonder er nader voor het oogenblik op aan te dringen, eenige vraagpunten die veel meer belang voor onze medeburgers hebben, dan de zoutelooze persoonlijkheden die wekelijks in het geuzenblaadje voorkomen.

Op dit alles zullen wij binnen kort breedvoerig terug komen, ten einde het kiezerkorps op de hoogte van den toestand der stedelijke politiek te brengen.

De Markten van Tongeren.

Ziehier de opgave van het getal paarden, hoornbeesten, schapen, vette en magere varkens, die in den loop van het jaar 1902 te koop gesteld zijn op de markten van Tongeren. Het blijkt uit deze cijfers dat onze paard- en veemarkten nog altijd even bloeiend zijn, als ooit.

DATUM	PAARDEN	HOORNVEE	SCHAPEN	VETTE VARKENS	MAGERE VARKENS
2 Januari		262	5	112	1413
9 »	390	334	9	142	1099
16 »		327	6	201	1194
23 »		376	5	172	1126
30 »		260	0	182	1035
6 Februari		388	0	200	1077
13 »	413	231	5	161	747
20 »		417	5	167	1137
27 »		426	0	225	1050
6 Maart		614	1	234	1247
13 »	753	608	10	2 9	1089
20 »		587	10	170	1330
27 »		564	5	218	1149
3 April		514	16	181	1119
10 »	438	592	4	157	1216
17 »		517	2	176	1544
24 »		426	2	178	1412
1 Mei	258	443	1	193	1528
7 »		264	0	205	1254
15 »		412	2	134	1982
22 »		329	0	200	2085
29 »		190	0	173	1630
5 Juni		342	0	205	2057
12 »	579	302	0	251	1855
19 »		310	8	201	1707
26 »		286	0	200	2 82
3 Juli		242	1	124	1800
10 »		302	2	210	1224
17 »		279	5	157	1308
24 »	636	343	0	150	1645
31 »		339	0	100	1351
7 Augustus		344	0	82	1731
14 »	436	340	0	165	1501
21 »		292	0	134	2221
28 »		321	0	172	1844
4 Septemb.		322	0	170	1795
11 »		343	0	172	1800
18 »	325	317	5	186	1197
25 »		318	0	185	2068
2 October		391	0	187	1888
9 »		395	0	209	1364
16 »	304	341	3	208	1482
23 »		293	7	198	2035
30 »		287	7	221	2050
6 November		292	2	203	1848
13 »		264	3	247	1837
20 »	407	288	7	257	1201
27 »		317	9	218	1833
4 December		213	7	157	1150
11 »		256	3	166	832
18 »	313	214	7	231	1084
24 »		194	8	177	697
31 »		210	6	242	1170

NIEUWS uit de stad en de provincie.

Genootschap van den Heiligen Vincentius à Paulo. — Het jaarlijksch liefdadigheidssermoon, ten voordeele der

---

NA TWINTIG JAREN !

13de VERVOLG.

Haar leven, haar denken, haar gevoelen was onder den indruk dezer laatste woorden van den edelen man gevormd. De vrede, de verzoening waren de sterren haars levens geweest, waarheen zij vol vertrouwen omhoog had gezien. En nu had zich bij deze sterren des nog eene derde gevoegd, die helder was, dat ze de sterren des vredes en der verzoening overstraalde, zoodat het scheen alsof ze zich tot één ster hadden vereenigd. Bevreesd had ze lang tot die nieuwe ster, wier glans haar hart, hare oogen verblindde, omhoog gezien. Doch thans was de twijfel verdwenen, thans wist zij dat deze ster haar niet op een dwaalspoor kon brengen, dat haars vaders geest op die ster der liefde woonde en de verblindende glans van deze ster zijn edel hart uitging.

Diep bewogen reikte zij Koenraad de hand.

— Vrede — verzoening zegde zij, mogen de graven onzer helieden vrede en verzoening aan onze volkeren brengen — dat is ook mijn innigste herte wensch !

Hij greep hare hand en hield die vast in de zijne, terwijl hij haar in de donkere oogen zag. Hunne blikken ontmoetten elkander vragend, teeder vorschend en biddend, alsof zij een geheim gesprek hielden, stom en toch veelzeggend, meer beteekend dan woorden kunnen zijn.

Daarop sloeg Clarissa de oogen neer en een blos steeg langzaam naar hare wangen.

Zag beproefde zij hare hand uit de zijne los te maken. Maar hij gaf de kleine bevende hand de vrijheid niet, hij trok die hand aan zijn hart en fluisterde ; Clarissa, gij hebt in mijn oog, in mijn hart gelezen, gij weet dat ik u lief heb, dat de hoogste wensch mijns harten is aan uwe zijde te leven, u, Clarrissa lief te hebben, u gelukkig te maken, voor zoo verre mijne krachten dat kunnen. Onttrek mij uwe hand niet, wendt u niet af — gij kunt niet kwaad op mij zijn, omdat ik u liefheb ! Ik weet, welke hinderpalen aan mijne liefde en de vervulling mijner wenschen in den weg staan, maar als gij mij liefhebt, Clarrissa, wanneer gij mij de trouw belooft, dan vrees ik den strijd met die hinderpalen niet, dan zijn ook de ergste te overwinnen. Zeg mij slechts een enkel woord Clarrissa, dat ik hopen mag uwe liefde te verwerven, dat ge mij wellicht reeds een weinig lief hebt.

Zij hief de oogen met vollen blik tot hem omhoog, terwijl een licht, liefdelijk lachje om haar half geopende lippen zweelde.

Hare hand lag warm en zacht in de zijne en als de adem van den zachten westen wind kwam het fluisterend over hare lippen : « Laat ons hopen, Koenraad, dat ons beider wensch in vervulling komt !

Jubelend trok hij haar in zijne armen. Zij weerde hem niet meer af ; eene poos ruste haar hoofd als in een zaligen droom aan zijn hart en hij kustte haar op het voorhoofd. Daarop kreeg zij plotselingen schrik. Een groote, bruine jachthond sprong door het boschje en liep met vroolijk geblaf om Clarissa heen.

— Verlaat mij, mijn vriend, sprak Clarissa haastig. De kapitein De Marange moet in de nabijheid zijn — hij behoefd ons niet bij elkander te zien.

— Waarom niet, Clarissa ? Men heeft gezien dat wij te zamen ons verwijderden.

— Neen, neen, ga mijn vriend ! Ik zou me misschien niet goed houden :... verlaat me, ik bid u !

— Tot weerziens dan, Clarissa !

— Tot weerziens !

Nog een innigen handdruk, een teederen groet met de oogen, daarop verdween Koenraad op een der zijwegen, die het boschje doorsneden, terwijl Clarissa zich op de bank in de grot neerzette.

Zij drukte de hand op het onstuimig kloppende hart. Had ze goed gedaan, met aan het gevoel harer liefde toe te geven ? Wist ze niet, dat bijna onoverwinnelijke zwarigheden aan hare liefde in den weg zouden staan ? Was het mogelijk, dat zij, eene dochter van Frankrijk, zich in het huwelijk begaf met een Duitsch officier, die misschien eens opnieuw de wapenen tegen Frankrijk verheffen zou ? Wat zou hare familie van hare keus zeggen ? Haar grootvader bezat het edele hart van zijn zoon, haar vader, hij zou haar geluk, hare liefde, niet in den weg staan. Maar de anderen ! De familie harer tante, harer afgestorven moeder, die beiden in de Duitschers nog steeds de erfvijanden van Frankrijk zagen ? En toch — de stem haars vaders scheen haar troost en moed in het bekommerde hart te fluisteren. Zij zag in de geschiedenis harer liefde de geschiedenis der beide volkeren belichaamd. Waarom zouden die beide groote dappere, edele natiën elkander niet de hand tot vrede kunnen reiken ? Waarom moest dat steeds haat en tweedracht tusschen hen heerschen ? Waarom lagen de toegeruste legers, talrijker dan ooit, aan de grenzen tegenover elkander, wantrouwend op elkaar acht slaand, als het ware het oogenblik afwachtend, waarop ze elkander met moordende wapenen wreedaardig om het leven konden brengen ?

Zij kende wel die vreeselijke hartstochten, die diep in het binnenste van de natiën sluimerde ! Zij wist, dat zoowel hier als daar die hartstochten tot oorlog, tot haat aanhitsten ! Ze wist ook, dat die hartstocht van den haat tusschen haar en hare geliefde zou treden, dat het een strijd gold tusschen haat en de liefde — was het dan niet dubbel hare plicht in dezen strijd de wapenen des harten, de wapenen der liefde, die het testament haars vaders waren, van kracht te maken ?

Hare oogen rustten met bijna sombere uitdrukking op den bruinen jachthond van M. Eugeen De Marange, die zich aan hare voeten had gelegd. Het was slechts een onschuldig dier, niet hatend, zooals de menschen, en toch verscheen haar dit dier, in dit oogenblik als de bode van den damon van den haat, die niet alleen tusschen de volkeren, maar ook tusschen haar en den geliefde met donker uitzicht scheidend stood.

Zij stond op, om snel daar vandaan te gaan toen de hond opsprong en een man tegemoet liep, die den hoofdweg langs kwam.

Clarissa herkende Eugène De Marange. Zij kon eene ontmoeting met hem niet meer ontgaan : reeds trad hij haar met beleefden groet tegemoet.

— Zoo geheel alleen, schoone nicht ? vroeg hij, terwijl een licht spottend lachje op zijne lippen speelde en zijne oogen vorschend rondzagen.

— Ik zag u straks met M. von Holtensen.

— M. von Holtensen heeft mij verlaten om naar het gezelschap terug te keeren. Ook ik was juist van plan te gaan.

— En daar moest ik u nu storen ! Ik verzoek duizendmaal om vergeving, maar deze eenzame wandeling met den Duitschen officier wekte inderdaad mijne nieuwsgierigheid op.

— Sedert wanneer is het de gewoonte, de schreden van anderen als een spion na te gaan ? vroeg Clarissa scherp, terwijl zij den kapitein trots aanzag.

Eugène De Marange verbleekte en zette de tanden op elkander. Maar hij bedwong zijne woede en antwoordde schijnbaar schertsend :

— Men kan tegenover die Duitschers niet te voorzichtig zijn.

— Wie weet, of die luitenant mijne lieve nicht niet ontvoeren wil ?

— Waar bekommert gij u over ? Ik weet zelf best, wat mij te doen staat.

Zij wilde zich verwijderen, toen Eugène De Marange haar in den weg trad.

— Jufvrouw Clarissa, zegde hij met licht bevende stem en een dreigend opflikkeren van de donkere oogen, gij spreekt op een zeldzamen toon tot mij !

— Dien kondet ge vermijden, als ge mijn gezelschap niet steeds zocht.

— Jufvrouw !... Doch neen, vergeef mij, ik wil u niet vertoornen, ik smeek u, mij rustig te aanhooren.

— Wat hebt gij mij te zeggen ?

— Dat ik u liefheb, en dat ik verlof vraag, om met uwen grootvader te spreken.

Clarissa trad een stap achteruit. Zij had reeds lang gevreesd dat in Eugène's hart een hartstocht voor haar ontvlamd was, die zij door koele terughouding tevergeefs had trachten te blusschen.

Sedert lang had zij een alleenzijn met den kapitein vermeden. Thans was het oogenblik der beslissing gekomen. Zij was intusschen over haar antwoord geen oogenblik in onzekerheid, ook wanneer in haar hart niet de liefde voor Koenraad gesloten was. Met vaste stem antwoordde zij : Ik heb dit oogenblik zien aankomen, kapitein. Ik hoopte intusschen nog steeds, dat ge te rechter tijd erkennen zoudt, dat ik uwe neiging niet kan beantwoorden en dat ik u geen verlof kan geven, pogingen te doen om mijn hand te verkrijgen.

— Clarissa...

— Ik verzoek u mijnheer De Marange,.. zij wilde zich met korten groet verwijderen. Maar in Eugeen De Marange's hart welde de verbittering op. Hij trad op haar toe en greep stevig hare hand.

— Jufvrouw, fluisterde hij, ik ken de reden van deze afwijzing.

— Laat mijne hand vrij, M. De Marange !

— Niet eer voor ge mij hebt bekend, dat ge dezen Duitscher bemint, dat ge hier eene samenkomst met hem hebt gehad !

— Ge beleedigt mij... laat mij vrij !

— Clarissa, ik bemin u ! Hoe kunt ge u door dien Duitscher zoo laten verblinden ?... Ik bemin u van het eerste uur af dat ik u zag... ik kan zonder u niet leven... ik verteer van verlangen naar u... Clarissa, heb medelijden !

Hij wilde haar in zijne armen trekken, doch zij stiet hem terug.

— Gij zijt een ellendeling ! zegde zij. Laat mij... of ik moet om hulp roepen !

— Vergeef mij, Clarissa... ik weet niet wat ik doe — gij — gij hebt ongelijk, de liefdeseeden van den Duitscher aan te hooren — hij misleidt u — hij bedriegt u...

— Zwijg en maak uw ongelijk door onmogelijke lasterpraatjes niet grooter.

— Ik zeg de waarheid.

— Ik geloof u niet... ik denk dat wij niets meer met elkaar te bespreken hebben !

Snel verwijderde zij zich. De kapitein deed geene poging haar tegen te houden. Met sombere oogen staarde hij haar na.

— Ik zal u bewijzen, mompelde hij, dat ge een bedrieger gehoor hebt gegeven, wanneer ik zelf ook... maar dat is hetzelfde ! Er moet een einde aan dien toestand gemaakt worden ! Nog een kwartier, mompelde hij, op zijne horlogie ziende. Ik zal openlijk met haar spreken — ze moet van hier... gaat ze niet vrijwillig, dan heb ik een middel om haar te dwingen.

Hij ging op de bank zitten en staarde in donkere gedachten verdiept, voor zich uit. Daarop ademde hij diep, stond op, nam zijn tabakdoos, draaide eene sigaret en ging met snelle schreden op en neer, dichte rookwolken uitblazend.

Na eene poos, reeds vielen de schaduwen van den avond op het park, blafte de hond licht. Een snelle vluchtige stap klonk op den grintweg. M. De Marange wierp de sigaret weg. Zij komt ! fluisterde hij en rekte zich uit. Er moet een einde aan gemaakt worden.

Daarop ging hij de donkere vrouwengestalte tegemoet, die snel langs den boschweg kwam.

XIV.

— Ge hebt me lang laten wachten, Margo, zegde hij mismoedig, terwijl hij het jonge meisje op onverschillige wijze de hand bood, hetgeen Margaretha niet scheen op te merken.

— Vergeef mij, antwoordde zij, als ik iets later kom. Ik moest bij het klaarmaken der koffie helpen. Thans maken de gasten zich gereed om heen te gaan.

— Eindelijk ! riep de kapitein, ongeduldig zuchtend. Dat gezelschap van Duitsche officieren werd op den duur onverdraaglijk !

Margaretha antwoordde niets, maar trad zwijgend naar het graf haars vaders, nadenkend op het zwarte kruis nederziende.

— Wilt ge zoo goed zijn, ging M. De Marange voort, mij te zeggen, waarom ge dit onderhoud van mij gevraagd hebt ?

Langzaam sloeg zij de oogen naar hem op, hem met — treurigen blik aanziende.

— Er was een tijd, antwoordde zij zacht, waarin ik niet om een geheim onderhoud behoefde te verzoeken, gijzelf badt mij daarom.

— Waartoe deze sentimentaliteit ?

— Gij hebt gelijk. De tijd van sentimentaliteit is voorbij... Ik ben hierheen gekomen, Eugene, om u te zeggen, dat ik dezen toestand van onzekerheid, van twijfel, niet meer verdragen kan en dat ik besloten ben er een eind aan te maken, zij het dan ook, dat ik het huis en de betrekking in de familie uws broeders moet verlaten.

Een spottend lachje vloog bliksemsnel over het gezicht van den kapitein.

— Onze wenschen komen overeen, Margo, antwoordde hij. Ook ik vind onzen toestand onverdraaglijk...

— Onzer onwaardig, zeg maar ! Onwaardig voor mij vooral.

— Ge behoeft niet met zulke tragische woorden te spreken. Ge zegt uwe betrekking op en keert naar Parijs terug.

(Wordt voortgezet).